

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochrana proti nesoučinnosti kupujícího při přepisu vozidla v registru silničních vozidel

Není výjimkou, že prodávající vozidla udělí kupujícímu v dobré víře plnou moc k přepisu vozidla v registru silničních vozidel (dále jen jako „registr“) a světe div se, kupující přepis neprovede. Důvodem může být prosté zapomenutí nebo i snaha vyhnout se hrazení budoucích pokut či povinného ručení. Následující text je rozdělen do dvou částí, tj. na část první, která se zabývá otázkou, jak docílit přepisu a na část druhou, která se zabývá případnými nároky prodávajícího vůči nesoučinnému kupujícímu.

Přepis vozidla v registru silničních vozidel

Až do přijetí zákona č. [63/2017](#) Sb., kterým byl novelizován zákon č. [56/2001](#) Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen jako „zákon“), bylo možné požádat o změnu vlastníka v registru pouze společnou žádostí kupujícího a prodávajícího.

Uvedenou novelou byla v § 8a zákona zavedena možnost požádat o změnu vlastníka v registru vedle společné žádosti i samotným kupujícím či prodávajícím.

Kamenem úrazu nicméně zůstala povinnost předkládat úřadu mj. i protokol o evidenční kontrole, který ovšem ve většině případů prodávající již nemá k dispozici, neboť tento zpravidla předal při předání vozidla rovněž kupujícímu.

Bez předložení požadovaných dokumentů nemůže dojít uvedeným způsobem ke změně vlastníka v registru, což stvrdil i Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 9 As 346/2019, kterým zdůraznil, že citované ustanovení *má pouze poskytnout dosavadnímu či novému vlastníku možnost podat žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla i bez součinnosti toho druhého, který se například odmítá dostavit na obecní úřad za účelem podání společné žádosti či vystavit k jejímu podání plnou moc. Vlastníky silničních vozidel však nezavazuje povinnosti předložit i v takovém případě protokol o evidenční kontrole vozidla a zelenou kartu.*

Překvapivé řešení nakonec přinesl až zákon č. [101/2000](#) Sb., o ochraně osobních údajů (nově nahrazen zákonem č. [110/2019](#) Sb., o zpracování osobních údajů), neboť údaje vedené o vlastníku vozidla v registru jsou rovněž osobními údaji ve smyslu uvedeného zákona.

Nejvyšší správní soud pak v rozsudku ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 As 254/2016 - 33 konstatoval, že citovaný zákon umožňuje, *aby byla změna údajů v registru učiněna i na žádost osoby, která je jako vlastník je stále v registru evidována, ale dostatečným způsobem prokáže, že reálným vlastníkem vozidla již není. Takový postup je nutné připustit tím spíše s ohledem na to, že osoba v této situaci již zpravidla nebude mít dokumenty požadované zákonem č. 56/2001 Sb. k dispozici, a nemusí mít ani možnost se k nim dostat.*

Rozhodnutí rovněž vymezilo, jak by měl příslušný úřad při vyřizování žádosti o odstranění nesprávně vedeného osobního údaje v registru postupovat, tj. *pokud nabyvatele vozidla nebude možné kontaktovat a nový vlastník nebude moci být do registru zapsán, úřad by měl přistoupit k výmazu osobních údajů z registru.*

Otázkou zůstává, co by měl úřad vyžadovat k dostatečnému prokázání, že žadatel výmazu již není skutečným vlastníkem vozidla.

Ve smyslu § 1099 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, platí, že kupující se stane vlastníkem vozidla uzavřením kupní smlouvy, případné žaloby na určení vlastnictví a vydané rozsudky jsou tedy pouze deklaratorní povahy.

Z pohledu soudní praxe se jeví praktické žalovat na určení, že prodávající již není vlastníkem vozidla, jelikož při požadování určení kupujícího jako vlastníka vozidla nemusí být jisté a doložené, zda tento je stále vlastníkem vozidla, resp. zda jej nepřevodil dále.

Dle mého názoru by nicméně úřad neměl vyčkávat a vyžadovat doložení určovacího rozsudku a měl by provést změnu, resp. výmaz osobního údaje již na základě doloženého převáděcího právního titulu (kupní, darovací či jiná smlouva), kterým již musí vzniknout na straně úřadu důvodné pochybnosti o přesnosti zpracovávaných osobních údajů, což je důvod pro jejich výmaz (viz odůvodnění citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu).

Nároky vůči kupujícímu

Co se týče potenciálních nároků prodávajícího vůči kupujícímu, zde zásadně připadají v úvahu nároky dva, a to z uhrazených pokut nebo z uhrazeného povinného ručení.

Ve smyslu zákona č. [56/2001](#) Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, se za provozovatele vozidla považuje osoba, která je v registru zapsána jako vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel v registru zapsána jiná osoba, a to i tehdy, jestliže již tato osoba vlastníkem vozidla není.

Nadepsané potvrdil rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku 28. 2. 2018, č. j. 1 As 222/2017 – 51, když konstatoval, že *podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích je provozovatelem vlastník uvedený v registru vozidel, bez ohledu na to, zda je skutečně vlastníkem, resp. že určení provozovatele je dáno výhradně evidenčním stavem v registru vozidel, nikoli skutečným (právním) stavem.*

Provozovatel vozidla pak má povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.

Bohužel po předání vozidla prodávající nemůže dodržování pravidel zajišťovat a reálně vědět, který řidič se skutečně dopustil přestupku, tedy jestliže nebude zjištěna totožnost osoby řidiče, zásadně mu nezbývá jinak, než uloženou pokutu za přestupek uhradit (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16).

Otázkou zůstává, zda lze takto uhrazené pokuty vymáhat po kupujícím, který nesplnil svoji povinnost přepsat osobu vlastníka v registru.

Osobně se domnívám, že ano, jelikož jsou splněny podmínky pro vznik odpovědnosti za škodu, tj. je dáno porušení povinnosti na straně kupujícího, v důsledku čehož došlo k újmě na majetku prodávajícího.

Naopak v případě uhrazeného povinného ručení mám za to, že jeho případné vymáhání bude složitější, neboť prodávající, tj. pojistník, měl sám povinnost ve smyslu § 12 odst. 2 zákona č. [168/1999](#) Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, oznámit změnu vlastníka vozidla pojistovně, u které má sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Teoreticky si lze představit vymáhání uhrazeného pojistného jako bezdůvodného obohacení, problematické ale bude určení osoby povinné k jeho vydání, neboť v mezidobí mohlo být kupujícím vozidlo dále zcizeno.

Pro prodávajícího je nicméně příznivé, že zániku pojistného vztahu a povinnosti hradit povinné ručení lze dosáhnout bez ohledu na evidenci vlastníka v registru, a to prostým oznámením změny vlastníka vozidla pojistiteli.

Nadepsané potvrdil rovněž rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2007, č. j. 32 Odo 1471/2005, který uvedl, že *pojištěného je nutno považovat za provozovatele vozidla až do doby, dokud změnu vlastnictví vozidla neoznámí pojistiteli.*

Shrnutí

Ochrana osobních údajů konečně umožňuje prodávajícímu zajistit výmaz svého jména jako vlastníka vozidla z registru. Bez ohledu na součinnost kupujícího mu zákon rovněž umožňuje ukončit pojistný vztah k vozidlu.

Co se týče možných peněžních nároků vůči nesoučinnému kupujícímu, zde si umím reálně představit vymáhání uhrazených pokut, kdežto vymáhání uhrazeného pojistného bude spíše problematické.

JUDr. Lukáš Zárybnický,
advokát

e-mail: office@akzarybnicky.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Ban, omezení zpeněžení či zablokování účtu? Jaká máte práva vůči platformě? Ochrana streamerů a dalších tvůrců ve světle DSA](#)
- [Povaha sjezdů](#)
- [Zaplatit za logo nestačí. Jaká práva skutečně získáváte?](#)
- [Výslech advokáta účastníka řízení coby důkazní prostředek](#)
- [Rozhodnutí Nejvyššího soudu ke změně klíče pro stanovení příspěvků na správu domu a pozemku, k samotnému stanovení příspěvků a k rozúčtování nákladů na služby](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 41.: Záruka za jakost v kupní smlouvě](#)
- [Dvacet let vlastní cestou. Arthur Braun o svobodě, číslech a lidském elementu advokacie](#)
- [Komu náleží vlastnické právo k náhradní veřejné komunikaci postavené investorem?](#)
- [AML rizika u luxusních nákupů](#)

- [Recentní judikatura Nejvyššího soudu k důvodům neplatnosti usnesení valné hromady](#)
- [Tlačítko pro odstoupení od smlouvy jako nový standard spotřebitelského online rozhraní](#)